

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X, narozený dne X
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2024, č. j.: KRPA-233125-13/ČJ-2024-000022-ZZC, ve spojení s rozhodnutím žalované ze dne 22. 7. 2024, č. j.: KRPA-233125-25/ČJ-2024-000022-ZZC,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2024, č. j.: KRPA-233125-13/ČJ-2024-000022-ZZC, ve spojení s rozhodnutím žalované ze dne 22. 7. 2024, č. j.: KRPA-233125-25/ČJ-2024-000022-ZZC, jimiž byl podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že byla porušena ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“). Napadené rozhodnutí jednostranně posuzuje pouze okolnosti v jeho neprospěch. Přičítání žalobci k tíži, že svou situaci řešil jen podáváním řádných opravných prostředků, je nedůvodným argumentem k jeho zajištění. Žalobce podal dne 6. 11. 2022 žalobu o určení otcovství k nezletilému synovi, avšak matka dítěte odmítá poskytnout znalci součinnost k odběru DNA a uvádí různé informace ke svému pobytu a přestěhování do zahraničí, čímž maří soudní řízení. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 9. 7. 2024, sp. zn.: X, byla žalobci uložena povinnost poskytnout znalci veškerou potřebnou součinnost při zpracování znaleckého posudku. Žalobce dne 12. 7. 2024 podal kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne . 2024, č. j. X, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti předchozímu rozhodnutí žalované o uložení správního vyhoštění. Žalobce také hodlá podat žalobu proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, o zastavení řízení ve věci jeho opětovné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dále je proti žalobci vedeno trestní řízení, v jehož rámci chce vypovídat v přípravném řízení i v řízení před soudem; podle názoru vyšetřující policistky je žalobcova přítomnost na území žádoucí. Žalovaná vykládá zásadu nenavrácení restriktivně pouze ve vztahu k hrozbě porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), ačkoli podle čl. 4 odst. 2 a 3 směrnice č. 2008/115/ES se použití unijní regulace z oblasti azylu povoluje, jen jde-li ve prospěch cizince. Je otázkou, zda postup podle ust. § 120a odst. 1 písm. b) z.p.c. není unijním právem zapovězen, neboť pro naplnění pojmu skutečného nebezpečí podle ust. § 179 z.p.c. hraje roli jen zákaz špatného zacházení podle čl. 3 Úmluvy. Čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie totiž pamatuje také na právo na život. Postup žalované je nepřiměřený okolnostem případu, jelikož žalobce bude respektovat uložení správního vyhoštění, shledává však za důležité, aby mohl na území setrvat do vyřešení soudních řízení. Žalovaná postupuje nezákonně, pokud důvody žalobcova soukromého života ve smyslu práva na život obecně tak, jak jej vykládá Evropský soud pro lidská práva, neuznává. Žalobce se nachází pod dlouhodobým tlakem a rozvinula se u něj úzkostná depresivní porucha, přičemž postup žalované přispívá k jeho stále se zhoršujícímu psychickému stavu. Žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, k otázce zvážení, zda je vyhoštění alespoň potenciálně možné, rozsudek ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, o nutnosti postupovat konformně se čl. 5 odst. 4 Úmluvy, nastanou-li po vydání přezkoumávaného rozhodnutí podstatné změny, a rozsudek ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005-75, o zákazu použití vnitrostátní procesní normy vedoucí k porušení zásady non-refoulement.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná uvedla, že žalobce naplnil skutkovou podstatu v ust. § 124 odst. 1 písm. c) z.p.c., neboť nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění a dobu k vycestování. V napadeném rozhodnutí poukázala na konkrétní okolnosti případu a definovala skutkové jednání nasvědčující závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné pro realizaci správního vyhoštění. K důvodům, proč nebylo možné použít mírnější opatření, se žalovaná vyjádřila na s. 4 až 8 napadeného rozhodnutí. Vzhledem k důvodné obavě zmaření výkonu správního vyhoštění nebyla žalovaná nucena uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. V soudním řízení o určení otcovství je žalobce zastoupen advokátem, biologický materiál byl již odebrán a soudní spor ho neopravňuje k nelegálnímu vstupu a pobytu na území. Žalobu navrhla žalovaná zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

4. Ze správního spisu vyplývá, že dne 20. 7. 2024 se žalobce dostavil na Odbor cizinecké policie na ulici Kaplanova v Praze 4 a bylo zjištěno, že je s ním vedeno řízení o správním vyhoštění, v jehož rámci byl vydán výjezdní příkaz s platností od 4. do 19. 7. 2024, následně byl v 8:30 hodin zajištěn dle zákona o policii (úřední záznam ze dne 20. 7. 2024, č. j.: KRPA-233125-1/ČJ-2024-000022).
5. Rozhodnutím žalované ze dne 21. 6. 2023, č. j.: KRPA-191184-32/ČJ-2023-000022-SV, bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 z.p.c. uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce tří let; dále bylo ve výroku rozhodnutí konstatováno, že dle ust. § 179 z.p.c. nebyly shledány důvody znemožňující žalobcovo vycestování a jeho vycestování je možné. Doba vycestování z území Evropské unie byla stanovena v délce třiceti dnů ode dne právní moci rozhodnutí. Nadřízený správní orgán Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, rozhodnutím ze dne 16. 8. 2023, č. j.: CPR-26095-2/ČJ-2023-930310-V241, zamítl odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí. Na základě žalobcovy žaloby vydal Městský soud v Praze dne . 2023 rozsudek, č. j. X, kterým zrušil rozhodnutí ze dne 16. 8. 2023, č. j.: CPR-26095-2/ČJ-2023-930310-V241, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Dne 16. 5. 2024 vydala Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, pod č. j.: CPR-26095-20/ČJ-2023-930310-V241, další rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí ze dne 21. 6. 2023, č. j.: KRPA-191184-32/ČJ-2023-000022-SV. Žalobce podal žalobu i proti tomuto rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie, avšak žaloba byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2024, č. j.: X.
7. V rámci podání vysvětlení dne 20. 7. 2024, z něžž byl vyhotoven protokol, č. j.: KRPA-233125-12/ČJ-2024-000022-ZZC, žalobce mj. uvedl, že se na území České republiky zdržoval od srpna 2022, ačkoli věděl o uloženém vyhoštění. Rovněž si byl vědom výjezdního příkazu s dobou platnosti od 4. do 19. 7. 2024, nevycestoval ovšem, neboť si ještě o měsíc chtěl prodloužit vízum a podal žádost o stanovení nové doby k vycestování. Cítí se zdravý, užívá pouze X. Nikde nepracuje, je svobodný, má syna, vede soudní řízení o určení otcovství, se synem se nestýká, poněvadž si to nepřeje jeho matka, výživné neposílá. V České republice ani jinde v Evropské unii jinak nemá žádné příbuzné ani nikoho, komu by ukončení pobytu zasáhlo do soukromého či rodinného života. Nic tu nevlastní, nemá zde žádné závazky ani pohledávky. Ve vycestování mu nebrání žádná překážka, v zemi původu mu nic nehrozí, je to pro něj bezpečná země, z území států Evropské unie vycestuje dobrovolně, klidně dnes, pokud by vycestoval, jel by do země původu, chce odjet.
8. Dne 20. 7. 2024 vydala žalovaná pod č. j.: KRPA-233125-13/ČJ-2024-000022-ZZC žalobou napadené rozhodnutí, podle jehož odůvodnění nelze od žalobce očekávat jeho dobrovolné vycestování. Žalobce totiž prokazatelně nevycestoval z území, což sám doznal, a je si toho vědom. Na s. 5 až 8 napadeného rozhodnutí se žalovaná zabývala nemožností uložení zvláštních opatření dle ust. § 123b z.p.c., neboť by byla zjevně neúčelná. Lhůta trvání zajištění byla stanovena na 30 dnů při zohlednění předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Jelikož v České republice žije pouze žalobcův syn, ohledně kterého se vede řízení o určení otcovství, zatímco v zemi původu žijí matka a bratr žalobce, nebudou zajištěním nepřiměřeně dotčeny rodinné a soukromé poměry žalobce. Návazným rozhodnutím žalované ze dne 22. 7. 2024 (č. j.: KRPA-233125-25/ČJ-2024-000022-ZZC) byla opravena písařská chyba ve výroku rozhodnutí ze dne 20. 7. 2024.

9. Dne 31. 7. 2024 rozhodl NSS rozsudkem, č. j. X, jímž zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2024, č. j. X, jakož i rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 16. 5. 2024, č. j.: CPR-26095-20/ČJ-2023-930310-V241, a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Na základě této skutečnosti žalovaná dne 1. 8. 2024 znovu rozhodla o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, tentokrát podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) z.p.c. v návaznosti na ust. § 125 odst. 6 z.p.c. Doba zajištění žalobce byla podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. stanovena na 25 dnů ode dne omezení osobní svobody, tj. do dne 13. 8. 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), přičemž přihlížel i k případným nezákonnostem nad rámec žalobních bodů v souladu se závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Na jednání konaném u Městského soudu v Praze dne 9. 8. 2024 substituční zástupkyně žalobce uvedla, že žalobce se k žalované sám dostavil, NSS rozhodnutí o správním vyhoštění zrušil, s žalobcem jsou vedena dvě řízení, o určení otcovství a trestní řízení, znalci v opatrovnickém řízení je třeba poskytnout součinnost, matka dítěte však znalecký posudek mařila a maří jej stále, žalobce bydlí stále na stejné adrese s družkou, svůj pobyt se snažil řešit všemi dostupnými prostředky včetně žádosti o mezinárodní ochranu, napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě jednostranného a neobjektivního pohledu, v průběhu trestního řízení musí být žalobce přítomen osobně, výklad žalované o bezpečné zemi neobstojí, žalobce trpí X. Zástupce žalované na jednání sdělil, že odkazuje na ust. § 125 odst. 6 z.p.c., požadavky žalobce jsou dle z.p.c. nereálné, jiné řízení neopravňuje k pobytu na území České republiky, v průběhu podání vysvětlení žalobce žádnou informaci o poruše neposkytl, ani jeden z tvrzených rodičů dítěte není občan Evropské unie, soudní řízení mohou vést v jiném státu, řízení o určení otcovství může být velice dlouhé. Soud na jednání konstatoval obsah správního spisu, do něhož bylo již založeno i usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 o ustanovení znalce ze dne 9. 7. 2024, přesto byl sdělen jeho obsah, usnesením byl k určení otcovství žalobce ustanoven znalec, který měl do 30 dnů od zaslání spisů vyhotovit posudek a účastníkům byla uložena povinnost poskytnout potřebnou součinnost. Na jednání bylo k důkazu předloženo nové závazné stanovisko o možnosti vycestování cizince ze dne 7. 8. 2024 a sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 8. 2024 k vycestování žalobce, uvedené důkazy nebyly provedeny, neboť soud přezkoumal napadené rozhodnutí ke dni jeho vydání (jak je podrobněji odůvodněno níže) a skutková tvrzení spojená s navrhovanými důkazy se týkala toliko nových skutečností, proto se nejednalo o relevantní důkazy pro tuto věc.
12. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) z.p.c. *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
13. Podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při*

stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

14. Podle ust. čl. 5 odst. 4 Úmluvy každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.
15. Soud především uvádí, že žalobce byl tzv. „přezajištěn“ rozhodnutím žalované ze dne 1. 8. 2024, č. j.: KRPA-233125-32/ČJ-2024-000022-ZZC. Podle ust. § 125 odst. 6 z.p.c. jsou-li v průběhu zajištění zjištěny nové skutečnosti odůvodňující zajištění z jiného důvodu, vydá policie nové rozhodnutí o zajištění. Oznámením nového rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění cizince se dosavadní rozhodnutí o zajištění ruší; doba zajištění se počítá od okamžiku omezení osobní svobody. To by znamenalo, že již v průběhu řízení před Městským soudem v Praze odpadl předmět řízení, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení a důvod pro odmítnutí žaloby podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. NSS ovšem v rozsudku ze dne 27. 10. 2022, č. j. 8 Azs 158/2020-22, publ. pod č. 4130/2021 Sb. NSS, uvedl, že „nelze-li se u soudu domoci vyslovení nezákonnosti rozhodnutí o zajištění cizince policií podle § 125 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, protože oznámením nového rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění cizince (rozhodnutí o „přezajištění“) se dosavadní (původní) rozhodnutí o zajištění ruší, je taková vnitrostátní úprava neaplikovatelná pro rozpor s právem Evropské unie, a to s čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES (návratová směrnice) a s čl. 6 a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Oznámením rozhodnutí o „přezajištění“ cizince tak není původní rozhodnutí o zajištění cizince ze zákona zrušeno, a proto neodpadne předmět řízení a není důvod žalobu odmítnat podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s.“ Soud proto s ohledem na přednost evropského práva neshledal neodstranitelný nedostatek podmínek řízení a mohl přistoupit k věcnému projednání žaloby.
16. Soud dále řešil otázku, k jakému dni má přezkoumávat napadené rozhodnutí. Obecný požadavek na přezkum ke dni rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) může být v některých situacích prolomen prostřednictvím čl. 5 odst. 4 Úmluvy, nastala-li po vydání rozhodnutí nějaká skutečnost, jež by zajištění bránila a zároveň by se nedala zohlednit při přezkumu v rozumném intervalu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j.: 9 Azs 193/2019–48, či ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50). Soud však s ohledem na konkrétní situaci neshledal potřebu prolomení ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. (provedení přezkumu ke dni vydání napadeného rozhodnutí).
17. Především není nikterak porušen požadavek přezkoumání v rozumných intervalech, neboť dne 1. 8. 2024 bylo vydáno výše zmiňované rozhodnutí o tzv. „přezajištění“, proti němuž je možno v zásadě okamžitě podat žalobu, další přezkum soudem je po dni 1. 8. 2024 umožněn tudíž ve velmi rychlém intervalu. Současně omezení osobní svobody žalobce již nezávisí na napadeném rozhodnutí, poněvadž žalobce je aktuálně omezen na svobodě na podkladě rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2024, č. j.: KRPA-233125-32/ČJ-2024-000022-ZZC. NSS v rozsudku ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 330/2018-30, uvedl, že „zrušení rozhodnutí o zajištění cizince v okamžiku, kdy již nemá žádné právní účinky, jelikož stanovená doba zajištění uplynula, nezakládá povinnost policie bez dalšího cizince propustit, pokud jeho

zajištění trvá na základě pravomocného rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění.“ V situaci, kdy nejde jenom o prodloužení zajištění, ale o tzv. „přezajištění“, tím spíše nepřichází v úvahu propuštění žalobce na svobodu na základě zrušení napadeného rozhodnutí, a proto není namístě za účelem šetření čl. 5 odst. 4 Úmluvy prolomit ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. Napadené rozhodnutí tudíž bylo přezkoumáno ke dni svého vydání.

18. Soud shledal napadené rozhodnutí přezkoumatelným a dostatečně odůvodněným. Podle konstantní judikatury NSS platí, že *„z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaná v projednávané věci podle názoru soudu dostála, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsala, z jakých skutkových a právních okolností vycházela, jakými úvahami byla při svém rozhodování vedena a co ji vedlo k zajištění žalobce. Soud dospěl k závěru, že žalovaná se konkrétní situací žalobce podrobně zabývala a napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s ust. § 68 odst. 3 s.ř.
19. Rovněž délka zajištění se jeví přiměřenou, přičemž žalovaná se jí v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně věnovala na s. 9, kde odkázala na předpokládaný časový rámec. Coby zásadní byly shledány požadavky zabezpečení policejní eskorty a komunikace s domovským státem. Z konstantní judikatury NSS vyplývá, že *„hlavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění (§ 124 odst. 3 zákona ... o pobytu cizinců ...), proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti“* (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Požadavky na odůvodnění doby zajištění a určení časového rámce jednotlivých úkonů nutných k realizaci správního vyhoštění je nutno odvíjet od konkrétních skutkových okolností věci, přičemž v mnoha případech nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn. V takových případech může být obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat úkony směřující k vyhoštění cizince. Obecně tedy postačuje, pokud je v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly trvat (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021-29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019-25).
20. Jde-li o otázku realizovatelnosti správního vyhoštění, NSS konstatoval již v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j.: 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012: *„správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude*

pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“ Výkon správního vyhoštění se v případě žalobce jevil jako zcela realistický. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala neexistenci překážek trvalejší povahy, a to jak absenci hrozeb v zemi původu, jež by výkonu správního vyhoštění bránily, tak i absenci vazeb žalobce k území České republiky. Překážku realizovatelnosti správního vyhoštění nepředstavuje ani snaha usadit se a pracovat v Evropské unii; socioekonomická motivace není překážkou vyhoštění. Soukromé a rodinné poměry žalobce žalovaná tudíž uspokojivě posoudila na s. 9 napadeného rozhodnutí. Pro účely zajištění poté, co již bylo pravomocně rozhodnuto o správním vyhoštění, jde o posouzení více než dostatečné. Realizovatelnost správního vyhoštění obecně byla v napadeném rozhodnutí rovněž vyhodnocena řádně.

21. V citovaném rozsudku NSS, č. j.: 7 As 79/2010–150, jakož i např. v rozsudku NSS ze dne 15. 6. 2022, č. j. 6 Azs 59/2021-27, se také výslovně poznamenává, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro naplnění tohoto účelu.
22. K tvrzení žalobce o záměru požádat o mezinárodní ochranu soud uvádí, že žalobce o ni žádal již pětkrát. S žádnou žádostí nebyl úspěšný a také jeho žaloby proti rozhodnutím o těchto žádostech byly neúspěšné. Žalobcův azylový příběh tudíž opakovaně prošel soudním přezkumem, a není zřejmé, proč by realizace správního vyhoštění nebyla možná.
23. S ohledem na dlouhodobé porušování právních předpisů žalobcem, zejména nerespektování předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění, jež mu nezabránilo v návratu do České republiky, ač si jej byl plně vědom (jak vyplývá též z podání vysvětlení ze dne 20. 7. 2024), nebylo důvodem zakládajícím nezákonnost zajištění ani dobrovolné dostavení se k žalované.
24. Žalobce rovněž tvrdil, že je otcem syna, ročník narození 2015, s povoleným pobytem v České republice. Syn bydlí s matkou, která s ním různě cestuje do X a na X, když žalobce na syna nikterak finančně nepřispívá. Žalobce evidentně se synem dlouhodobě nevede rodinný život, nadto k podání žaloby o určení otcovství měl dostatečný časový prostor od synova narození, a není zřejmé, proč žalobu podal až v roce 2022. Soud nespatřuje překážku správního vyhoštění ani v existenci probíhajícího soudního řízení o určení otcovství, poněvadž žalobce je v řízení zastoupen advokátkou, která může odpovídajícími podáními reagovat na případné obstrukce matky žalobcova syna; taktéž biologický materiál již byl žalobci v průběhu řízení dříve odebrán. Pro účely plnění součinnosti v soudním řízení lze využít ust. § 122 odst. 2 z.p.c., podle něhož policie udělí vízum nebo povolí vstup na území, pokud účelem pobytu na území je předvolání státního orgánu a nelze-li věc vyřídit z ciziny. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne . 2024, sp. zn.: X, není právním titulem, který by vyloučil účinky správního vyhoštění, zároveň, jak uvádí žalobce, matka dítěte se snaží určení otcovství sabotovat, není vůbec zřejmé, zda bude dítě znalci k dispozici a zda znalec konkrétně vyzve žalobce k poskytnutí biologického materiálu (i přes jeho poskytnutí v minulosti), i kdyby k tomu ale došlo, lze si představit různé způsoby, jak toho docílit i během žalobcova zajištění. Žalovaná zároveň vydala rozhodnutí o zajištění v den omezení žalobcovy osobní svobody, byla proto v časové tísní; za situace, kdy žalobce během podání vysvětlení sdělil, že vycestuje dobrovolně, klidně dnes, není překážka, která by mu znemožňovala vycestování z České republiky, a chce odjet do vlasti, nezpůsobovalo explicitní nevyhodnocení ustanovení znalce v řízení o určení otcovství nezákonnost zajištění; ostatně usnesení nebylo v době vydání napadeného rozhodnutí ani obsaženo ve

spisu a žalobce na něj při podání vysvětlení nikterak neupozornil, jen obecně zmínil vedení řízení o určení otcovství a vedle toho opakovaně deklaroval ochotu vycestovat i neexistenci překážek tak učinit.

25. Vedení trestního řízení obecně pak nemůže změnit postavení účastníka při vydání rozhodnutí o zajištění a mít za následek pro něj příznivější rozhodnutí. Žalobce netvrdil žádnou svou specifickou situaci, proč by v jeho případě měla být porušena jeho práva stanovená Listinou základních práv a svobod. Nelze akceptovat výklad, že s ohledem na probíhající trestní řízení nesmí být zajištěn a vyhoštěn žádný cizinec, proti němuž je kromě řízení o správním vyhoštění vedeno také trestní řízení. Rovněž za účelem dostavení se k orgánům činným v trestním řízení ze země původu v době platnosti správního vyhoštění je možné použít ust. § 122 odst. 2 z.p.c. Žalobce je v trestním řízení zastoupen obhájcem, který má povinnost a odbornou způsobilost řádně hájit práva žalobce coby obviněného v trestním řízení. Znovu je rovněž možné odkázat na podání vysvětlení žalobce ze dne 20. 7. 2024, kde takovou překážku neuváděl, k dotazu na páčání trestné činnosti sdělil, že manželka poslala na policii anonym a ta to musela prověřit, o vedení trestního řízení, tím méně o svém enormním zájmu účastnit se jej osobně, vůbec nehovořil, jednoznačně a opakovaně deklaroval neexistenci překážek vycestování, ba touhu odjet do vlasti.
26. V případě žalobce nebylo taktéž možné přistoupit k uložení zvláštních opatření dle ust. § 123b odst. 1 z.p.c. Žalobce sám během podání vysvětlení dne 20. 7. 2024 v zásadě negoval všechny okolnosti, jež by potenciálně mohly vést k uložení zvláštních opatření. Žalovaná v napadeném rozhodnutí (s. 6 a 7) řádně a důkladně odůvodnila, proč nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření, přičemž se zabývala každým opatřením zvlášť, a to individuálně s ohledem na konkrétní situaci žalobce. Žalobce nic neváže k nahlášené pobytové adrese (o existenci družky se v průběhu podání vysvětlení nezmínil, naopak sdělil, že kromě syna zde nemá nikoho). Dále nemá finanční hotovost pro složení finanční záruky, při podání vysvětlení sdělil, že nikde nepracuje a v České republice nevlastní žádný majetek. Současně nejsou záruky, že se bude hlásit policii v době jí stanovené, a stanovení místa, na kterém by se mohl zdržovat, nepřichází v úvahu vzhledem k opakovaným porušováním právních předpisů. Žalovaná proto nemohla zvažovat alternativy vůči zajištění, jak o tom pojednává v bodu [34] usnesení rozšířeného senátu NSS, č. j. 5 Azs 20/2016-38, ve spojení s rozsudkem NSS, č. j. 2 Azs 253/2017-37. Na rozdíl od bodu [22] rozsudku NSS, č. j. 2 Azs 253/2017-37, soud ve věci shledal, že úvaha žalované o nemožnosti uložení zvláštních opatření je zcela přezkoumatelná.
27. Samotné zrušení podkladového rozhodnutí o správním vyhoštění rozsudkem NSS, č. j. X, představuje novou skutečnost, jež nastala až po vydání napadeného rozhodnutí; do doby vydání napadeného rozhodnutí se uplatňuje presumpce správnosti, o níž se pojednává v rozsudku NSS ze dne 16. 1. 2023, č. j. 3 Azs 191/2022-38. V bodu [18] se uvádí, že „obdobnou otázkou se kasační soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 7. 9. 2017, č. j. 3 Azs 91/2016-46, v němž konstatoval, že „Nejvyšší správní soud k účinkům zrušení správních aktů již dříve opakovaně judikoval [viz např. rozsudky ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008-128 (publikovaný pod č. 1815/2009 Sb. NSS) a ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 26/2011-175], že právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej. Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti; pokud tedy v době rozhodování správních orgánů v nyní projednávané věci vycházely správní

orgány a městský soud z existence pravomocných rozhodnutí, jimiž byl ukončen pobyt stěžovatele na území České republiky, a z presumpce jejich zákonnosti, nelze jim z hlediska zákona ničeho vytknout. Případné zrušení individuálního správního aktu soudem má účinky toliko ex nunc, které působí výlučně do budoucna (soudní řád správní neobsahuje obdobné ustanovení jako je § 99 správního řádu, umožňující určit, ke kterému okamžiku nastávají účinky spojené se zrušením rozhodnutí). Jedinou výjimku představuje skupina nicotných aktů, u nichž se má za to, že nebyly nikdy vydány, a tudíž nemohly působit právní následky ani v minulosti. Pouze prohlášení nicotnosti, které jen formálně deklaruje neexistenci aktu, který se dosud navenek představoval jako individuální správní akt – rozhodnutí, proto působí ex tunc (viz rozsudek rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96, část V., publikovaný pod č. 793/2006 Sb. NSS).“

28. V rozsudku NSS, č. j. X, byla konstatována nezákonnost závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne . 2023, ev. č. X, k otázce, zda je žalobcovo vycestování možné, vyžádaného v řízení o správním vyhoštění (samotné zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění je novou skutečností, ale závazné stanovisko bylo ve světle pozdější judikatury nezákonné již ke dni vydání napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu se jeví příhodnou otázka, jestli se žalovaná před vydáním napadeného rozhodnutí a v jeho odůvodnění měla zákonnosti závazného stanoviska věnovat a vyhodnotit jej. NSS v bodech [13] a [14] rozsudku ze dne 15. 6. 2022, č. j. 6 Azs 59/2021-27, dospěl k závěru, že případnými překážkami vycestování se má správní orgán zabývat jen tehdy, pokud jsou mu známy v době rozhodování o zajištění. Primárním zdrojem poznatků žalované o skutečnostech, pro něž by nemuselo být možné vykonat rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, jsou tvrzení samotného cizince. Rozhodnutí o zajištění totiž musí být vydáno velmi rychle a žalovaná nemá obecně dostatek času, aby z vlastní iniciativy zjišťovala informace o zemi původu cizince či aby si dokonce již před vydáním rozhodnutí o zajištění vyžádala závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince. Při rozhodování o zajištění cizince žalovaná posuzuje možné překážky vycestování toliko předběžně.
29. NSS v rozsudku ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013-35, dospěl k závěru, že pokud již bylo v posuzované věci vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu, a žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal, nemusela žalovaná jako zajišťující orgán činit pouze předběžný úsudek o možných překážkách vyhoštění stěžovatele, ale mohla vyjít z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění. NSS výslovně uvedl: „Od této skutečnosti je pak nutné odvíjet také požadavky na rozsah odůvodnění rozhodnutí o zajištění ve vztahu k možnému zásahu do rodinného života stěžovatele, ke kterému by mohlo dojít jeho vyhoštěním. V řízení o správním vyhoštění byla tato otázka již podrobně posouzena a stěžovatel netvrdil, že by se jeho rodinné poměry od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění změnily, žalovaná proto nebyla povinna znova provádět rozsáhlé dokazování. Navíc i rozšířený senát si byl vědom toho, že časový prostor pro řízení o zajištění cizince je velmi omezený, a vzal v úvahu, že prvotní zajištění podle § 27 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, může trvat nanejvýš 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Do té doby musí být vydáno a cizinci doručeno rozhodnutí o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona o pobytu cizinců (viz bod 26 usnesení č. j. 7 As 79/2010–150). Je proto třeba zohlednit, že časový prostor pro skutková zjištění a jejich vyhodnocení (a to nejen ve vztahu k rodinnému životu cizince) z hlediska podmínek pro zajištění je nanejvýš dva dny.“ V řízení o zajištění žalobce tedy žalovaná nemusela znovu přezkoumávat závěry Ministerstva vnitra, které vydalo ve věci uložení správního vyhoštění žalobce závazné stanovisko ze dne . 2023, ev. č. X. Úkolem

žalované pro účely rozhodnutí o zajištění žalobce bylo pouze předběžně posoudit, zda je dán předpoklad uskutečnění správního vyhoštění žalobce. Pokud samotné závazné stanovisko není založeno ve spisu vedeném ve věci zajištění žalobce, nelze to považovat za zásadní nedostatek způsobující nepřezkoumatelnost či neúplnost podkladů napadeného rozhodnutí. Účelem závazného stanoviska je stát se integrální součástí výroku rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, což se ve věci žalobce také stalo. Je povinností žalované z pravomocného rozhodnutí o uložení správního vyhoštění vycházet, což také bylo v napadeném rozhodnutí zohledněno.

30. Žalobce zároveň ve správním řízení ani v žalobě nenamítal, že by došlo k nějaké relevantní změně poměrů na jeho straně či v zemi původu, která by nebyla posuzována v řízení o správním vyhoštění. Žalovaná v nyní posuzované věci nepochybila, neboť ke dni vydání napadeného rozhodnutí existovalo pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění potvrzené rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne . 2024, č. j. X. Při podání vysvětlení žalobce vyjádřil připravenost opustit území členských států Evropské unie. Na otázku, zda vycestuje dobrovolně z území, odpověděl: „*Vycestuji dobrovolně, klidně dnes.*“ Na podrobný dotaz stran hrozeb v zemi původu žalobce sdělil: „*Nebrozí mi nic. Je to pro mě bezpečná země.*“ Za těchto okolností nebylo možné po žalované požadovat, aby se překážkami vycestování zabývala detailněji. Ostatně ani v žalobě se nic netvrdí k důvodům, pro něž bylo závazné stanovisko označeno za nezákonné. (K argumentaci v tomto a předchozím odstavci srov. též rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2021, č. j. 33 A 14/2021 – 42.)
31. K dalším námitkám týkajícím se možného žalobcova vycestování soud sděluje, že ustanovení § 120a odst. 1 písm. b) z.p.c. se na žalobce vůbec nevztahuje, jelikož žalobcova vlast není bezpečnou zemí původu dle jiného právního předpisu. Ustanovení § 179 se neomezuje na čl. 3 Úmluvy, ale správní orgány jsou na jeho základě povinny vyhodnotit všechny čl. 2 – 6 Úmluvy.
32. V řízení o zajištění z ničeho nevyplynul ani tak závažný zdravotní stav žalobce, aby to mohlo vést k upuštění od zajištění nebo nerealizovatelnosti správního vyhoštění. V rámci podání vysvětlení dne 20. 7. 2024 žalobce uvedl, že je zdravý a schopen výsledku, netrpí žádnou nemocí a alergii nemá, pouze sdělil užívání X předepsaných lékařem. S ohledem na uvedené je zjevné, že žalobcův zdravotní stav nebyl natolik závažný, aby to mohlo vést k nemožnosti zajištění. Sám žalobce uváděl, že je zdravý, zhoršování psychického stavu nic nenasvědčovalo.
33. Žalovaná napadeným rozhodnutím ani předcházejícím řízením neporušila základní zásady a elementární procesní ustanovení správního řízení. Soud konstatuje, že z obsahu správního spisu žádné takové pochybení nevyplynulo a nebylo zjištěno. Žalobce ostatně v daných obecných tvrzeních ani rámcově neuvedl, jaké okolnosti v souvislosti s objasňováním skutkového stavu věci nebyly zjištěny, taktéž nevysvětlil, jaké skutečnosti v jeho prospěch měly být opomenuty. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, vše nezbytné řádně odůvodněné a doba zajištění je zvolena přiměřeně konkrétním okolnostem.
34. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. srpna 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce